

บทที่ 5

องค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย

1. องค์กรภาครัฐใดที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย
2. ความเป็นมาของกรมการประกันภัย
3. หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการประกันภัย
4. การแบ่งส่วนราชการของกรมการประกันภัย
 - 1) สำนักงานเลขานุการกรม
 - 2) กองตรวจสอบและกำกับ
 - 3) กองนิติการ
 - 4) กองประกันชีวิต
 - 5) กองประกันวินาศภัย
 - 6) กองวิชาการและสถิติ
 - 7) สำนักนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
 - 8) สำนักคุ้มครองผู้เอาประกันภัย
 - 9) ศูนย์ประสานราชการฝ่ายกิจการประกันภัย

1. องค์การภาครัฐใดที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย

กรมการประกันภัย (Department of Insurance) กระทรวงพาณิชย์เป็นองค์การภาครัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันภัยทั้งในด้านการควบคุมดูแลและส่งเสริมพัฒนาให้กิจการประกันภัยเจริญเติบโตไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

2. ความเป็นมาของกรมการประกันภัย

การประกันภัยเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ปรากฏขึ้นในประเทศไทยมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ไม่มีบทบาทที่ชัดเจนต่อการพัฒนาประเทศและสังคมเท่าใดนัก จนกระทั่งเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2454 ได้มีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยคือ “พระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท รศ. 130” ซึ่งในขณะนั้น การประกันภัยก็ยังไม่เป็นที่รู้จักโดยแพร่หลายและประชาชนไทยส่วนใหญ่ก็ยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงภัยในรูปแบบประกันภัยเท่าที่ควรจะเป็น ต่อมาระบบเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป ธุรกิจประกันภัยได้มีการพัฒนาในทิศทางที่เจริญเติบโตเป็นลำดับจนกลายเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อประเทศเช่นในปัจจุบัน

จากการที่ธุรกิจประกันภัยได้ขยายตัวตามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์และส่วนได้เสียของประชาชนทั่วไป รัฐจึงได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อการดูแลและส่งเสริมให้ธุรกิจประกันภัยดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการประกันภัย เพื่อให้เป็นกิจการที่มีความมั่นคงและได้รับความเชื่อถือจากประชาชนผู้บริโภค โดยได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะ ชื่อ และสังกัดของหน่วยงานหลายครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- พ.ศ. 2472 ตั้งเป็น “กองควบคุมบริษัทประกันภัย” สังกัดกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม
- พ.ศ. 2484 เปลี่ยนเป็น “แผนกควบคุมประกันภัย” สังกัดกองทุนส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงเศรษฐกิจ

- พ.ศ. 2495 เปลี่ยนเป็น “**กองประกันภัย**” สังกัดกรมทะเบียนการค้า กระทรวงเศรษฐกิจ
- พ.ศ. 2511 เปลี่ยนเป็น “**กองประกันภัย**” สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเศรษฐกิจ
- พ.ศ. 2515 เปลี่ยนเป็น “**สำนักงานประกันภัย**” สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์
- พ.ศ. 2522 สำนักงานประกันภัยได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น “**กรม**” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2522 และประกาศใช้เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2522 ทำให้สำนักงานประกันภัยได้เป็นหน่วยงานระดับกรม มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย นับเป็นหน่วยงานระดับกรมลำดับที่ 8 ของกระทรวงพาณิชย์
- พ.ศ. 2533 สำนักงานประกันภัยได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “**กรมการประกันภัย**” มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับสำนักงานประกันภัยตามพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของสำนักงานประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ไปเป็นกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ดังเช่นในปัจจุบัน

3. หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการประกันภัย

- 1) ให้ความคุ้มครองสิทธิและดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปเกิดความมั่นใจและได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อประกันภัยทุกประเภท
- 2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย ตัวแทน และนายหน้าประกันภัยให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย เพื่อให้ธุรกิจประกันภัยมีความมั่นคง มีการแข่งขันในการประกอบการระหว่างธุรกิจอย่างเป็นธรรมและสามารถทำหน้าที่เป็นสถาบันรับเสี่ยงภัยและระดมเงินออมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการประกันภัยให้เจริญก้าวหน้าด้วยการพัฒนาคุณภาพทั้งในส่วนของผู้รับประกันภัยและผู้เอาประกันภัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ

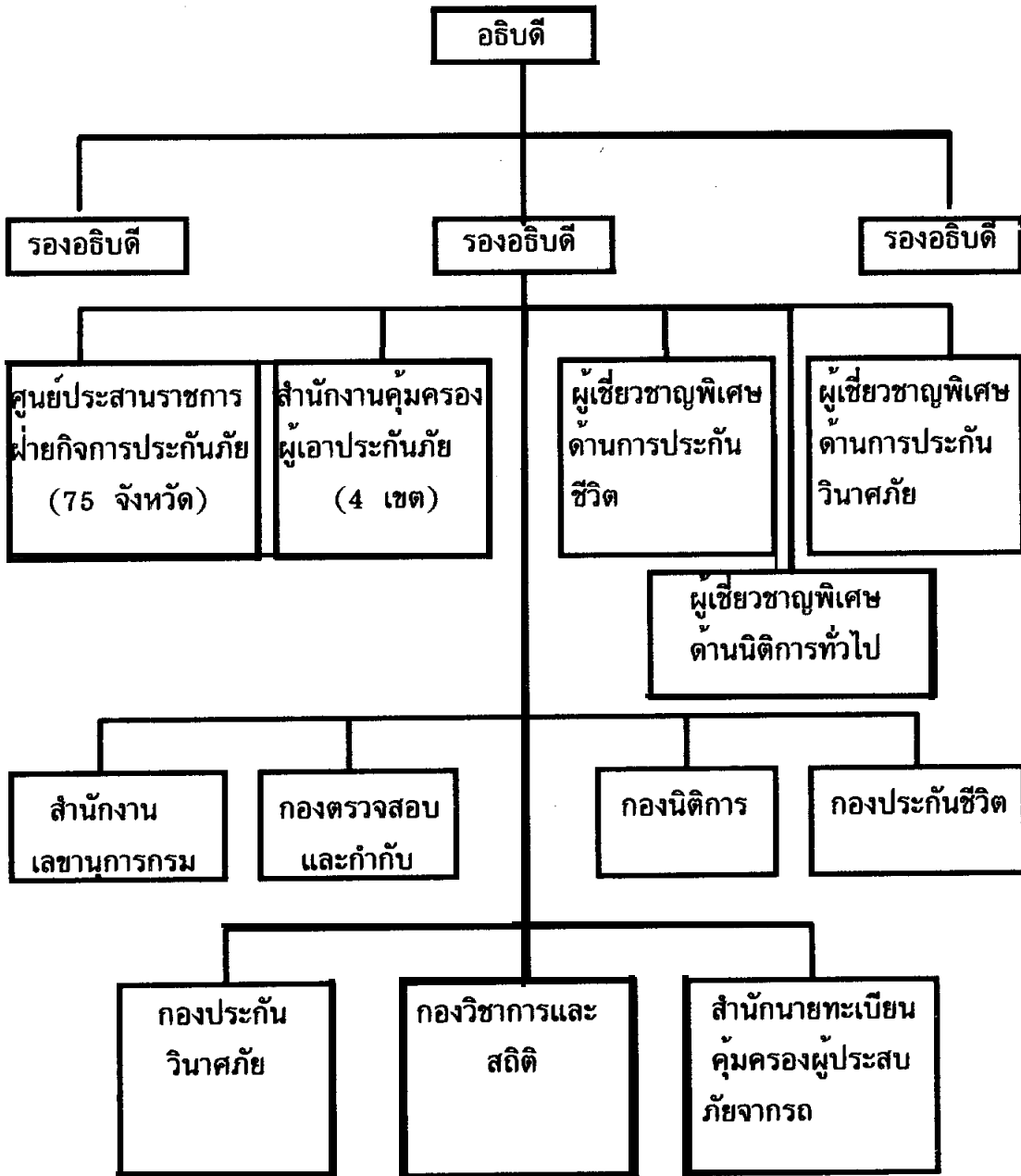
4) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติในเรื่องความคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถทั้งในส่วนของผู้ใช้รถ บริษัทประกันภัย กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

4. การแบ่งส่วนราชการของกรมการประกันภัย

กรมการประกันภัยได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 9 หน่วยงาน ดังนี้

- 1) สำนักงานเลขานุการกรม
- 2) กองตรวจสอบและกำกับ
- 3) กองนิติการ
- 4) กองประกันชีวิต
- 5) กองประกันวินาศภัย
- 6) กองวิชาการและสถิติ
- 7) สำนักนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
- 8) สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัย (4 เขต)
- 9) ศูนย์ประสานราชการฝ่ายกิจการประกันภัย (75 จังหวัด)

แผนภูมิโครงสร้างกรมการประกันภัย¹

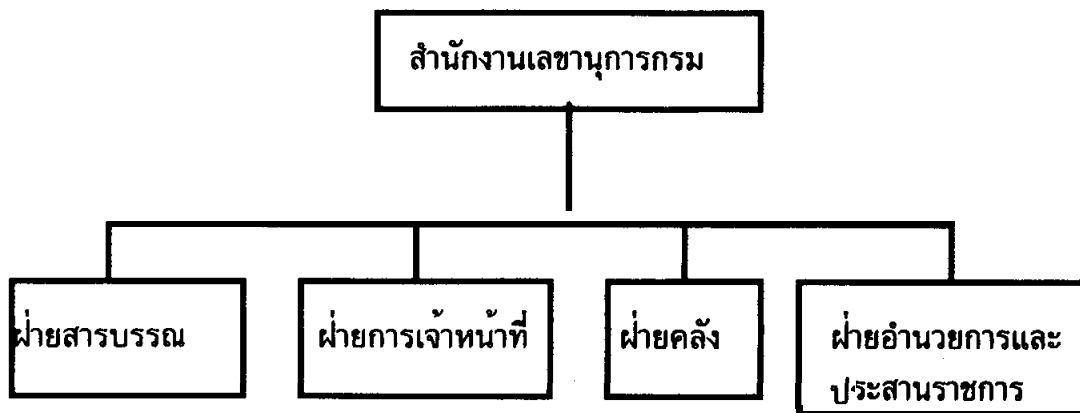

แต่ละหน่วยงานของกรมการประกันภัยมีการจัดองค์กรภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบโดยสรุปได้ดังนี้

1) สำนักงานเลขานุการกรม

สำนักงานเลขานุการกรม ได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นในสังกัดเดียวกันทั้งในด้านงานบุคคล อุตการ การเงิน พัสดุ อาคารและยานพาหนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1.1) ฝ่ายสารบรรณ
- 1.2) ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
- 1.3) ฝ่ายคลัง
- 1.4) ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ

1.1) ฝ่ายสารบรรณ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือ หรือเอกสาร
- (2) ดูแลการจัดเก็บและทำลายเอกสารของกรมฯ
- (3) เวียนหนังสือและระเบียบต่าง ๆ
- (4) งานธุรการทั่วไปของกรมฯ

1.2) ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานและระบบงาน
- (2) ดำเนินการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการกรมฯ
- (3) จัดทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้างประจำกรมฯ
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการและลูกจ้างกรมฯ
- (5) ดำเนินการพัฒนามบุคลากรด้วยการจัดการฝึกอบรมและจัดส่งข้าราชการไปอบรมและดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.3) ฝ่ายคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

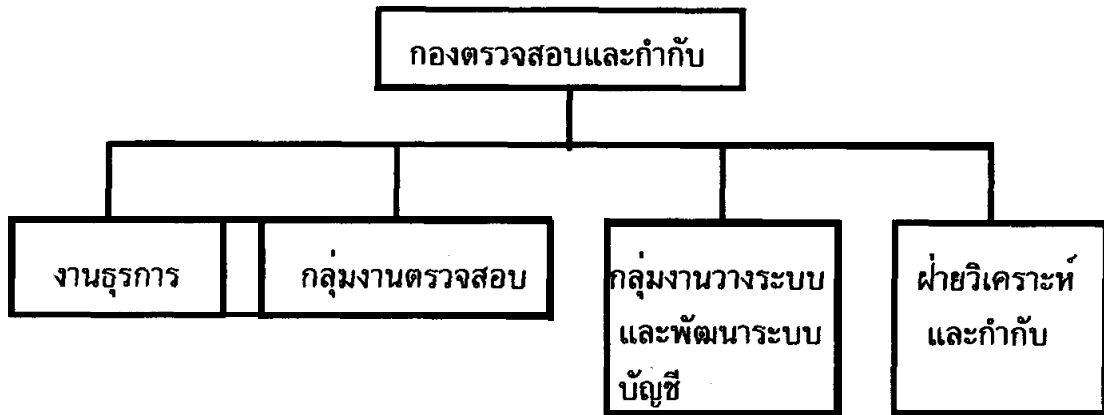
- (1) จัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายของกรมฯ
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินทั้งในงบประมาณและนอกงบประมาณ
- (3) จัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน
- (4) ควบคุมการจัดทำทะเบียนและเก็บรักษาหลักทรัพย์ประกันภัยและเงินสำรองประกันภัย
- (5) จัดทำบัญชีเงินกองทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย และธุรกิจประกันชีวิต
- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย การเก็บรักษา และการซ่อมแซมพัสดุและครุภัณฑ์
- (7) จัดทำทะเบียนควบคุมการใช้และซ่อมบำรุงรักษายานพาหนะกรมฯ
- (8) ดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยในอาคารสถานที่และทรัพย์สินกรมฯ

- 1.4) ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้
- (1) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของกรมฯ ตามที่ผู้บริหารได้มอบหมาย
 - (2) ติดต่อและประสานงานกับส่วนราชการในสังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - (3) ประสานงานเพื่อการจัดทำแผนและการปฏิบัติงานตามแผนในส่วนภูมิภาค
 - (4) ติดต่อและประสานงานเพื่อการจัดทำงบประมาณประจำปี
 - (5) ประมวลผลการปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคและนำเสนอรายงานสรุปแนวทางการปรับปรุงต่อผู้บริหารกรมฯ

2) กองตรวจสอบและกำกับ

กองตรวจสอบและกำกับได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นสำคัญดังนี้

- 2.1) งานธุรการ
- 2.2) กลุ่มงานตรวจสอบ
- 2.3) กลุ่มงานวางระบบและพัฒนาระบบบัญชี
- 2.4) ฝ่ายวิเคราะห์และกำกับ

2.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร
- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2) กลุ่มงานตรวจสอบ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ผลการดำเนินงาน รายได้ และรายจ่ายของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย
- (2) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจในด้านสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย
- (3) ประเมินราคาสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย
- (4) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดและปรับปรุงวิธีการตรวจสอบพร้อมทั้งระบบการตรวจสอบให้เป็นมาตรฐาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อพัฒนาระบบงานของธุรกิจประกันภัย รวมทั้งการพัฒนา
คู่มือการตรวจสอบให้ทันกับสภาพของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลง

2.3) **กลุ่มงานวางระบบและพัฒนาระบบบัญชี** มีหน้าที่ความรับผิดชอบ
ชอบดังนี้

(1) ศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
หรือพัฒนาระบบบัญชีของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย

(2) ศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้า
ประกันภัย

(3) ศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้า
ประกันภัย

2.4) **ฝ่ายวิเคราะห์และกำกับ** มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) วิเคราะห์การดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทประกันภัย
และบริษัทนายหน้าประกันภัย เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

(2) ศึกษาและค้นคว้าเพื่อกำหนด แก่ไข และปรับปรุงระบบ
มาตรการ วิธีการและหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์การดำเนินงานและฐานะการเงินตามสภาพ
ความเป็นจริง

(3) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อเสนอในการปรับปรุงการดำเนินธุรกิจ
และฐานะการเงินของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย

(4) กำหนดมาตรการให้บริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้า
ประกันภัยถือปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับนายทะเบียนในการกำกับดูแลธุรกิจ
ประกันภัย

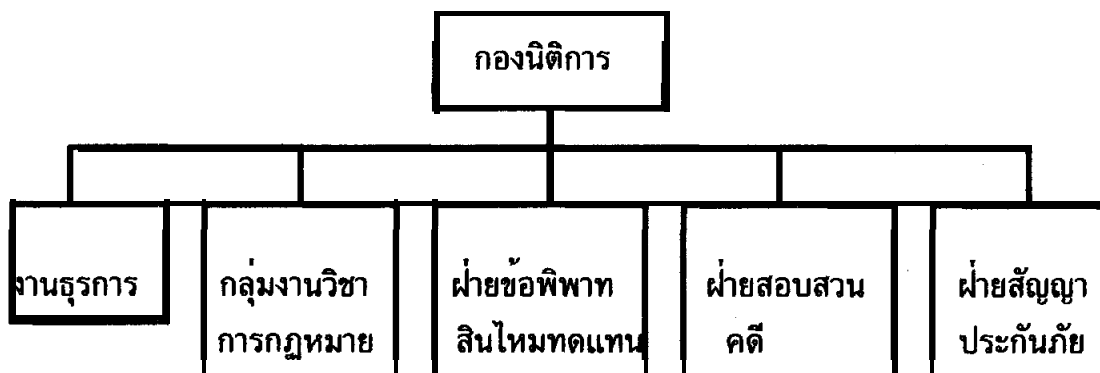
(5) ศึกษาและค้นคว้าเพื่อกำหนดและปรับปรุงระบบ มาตรการ วิธีการ และหลักเกณฑ์ในการกำกับกำกับการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทประกันภัย และบริษัทนายหน้าประกันภัย

(6) ติดตาม เรงรัด และกำกับดูแลการจัดส่งรายงานแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานประจำเดือนและประจำปี รายงานแสดงการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินลงทุนและรายงานอื่นของบริษัทประกันภัยและบริษัทนายหน้าประกันภัย

3.) กองนิติการ

กองนิติการได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบในการดำเนินการหรือการปฏิบัติการใด ๆ เกี่ยวกับกฎหมายประกันภัย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็น สำคัญดังนี้

- 3.1) งานธุรการ
- 3.2) กลุ่มงานวิชาการกฎหมาย
- 3.3) ฝ่ายข้อพิพาทสินไหมทดแทน
- 3.4) ฝ่ายสอบสวนคดี
- 3.5) ฝ่ายสัญญาประกันภัย

3.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร
- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2) กลุ่มงานวิชาการกฎหมาย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) พิจารณายกร่าง ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง คำสั่งนายทะเบียนและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายประกันภัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ถูกต้อง และเป็นธรรม
- (2) พิจารณาวินิจฉัย ตีความ และตอบข้อหารือที่เกี่ยวกับกฎหมายประกันภัยและสัญญาประกันภัย รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.3) ฝ่ายข้อพิพาทสินไหมทดแทน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากบุคคลทั่วไป
- (2) ดำเนินการสืบหาข้อเท็จจริง ปรับปัญหาข้อเท็จจริงเข้ากับหลักกฎหมายและหลักการประกันภัยประเภทนั้น ๆ ตลอดจนการพิจารณาความคุ้มครองตามที่ปรากฏในสัญญาประกันภัยนั้น แล้วดำเนินการชี้ขาดข้อพิพาทหรือดำเนินการออกคำวินิจฉัยข้อพิพาทหรือนำเสนอข้อพิพาทสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการต่อไป
- (3) ศึกษาเพื่อกำหนดมาตรการในการประนีประนอมและวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการจ่ายเงินหรือชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย รวมทั้งทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการ

(4) ศึกษาเพื่อกำหนด ปรับปรุง และแก้ไขหลักเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติในการชดใช้เงินตามสัญญาประกันภัย รวมทั้งวิธีการควบคุมมิให้บริษัทประกันภัย ประวิงการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือประวิงการจ่ายเงินตามสัญญาประกันภัยแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์

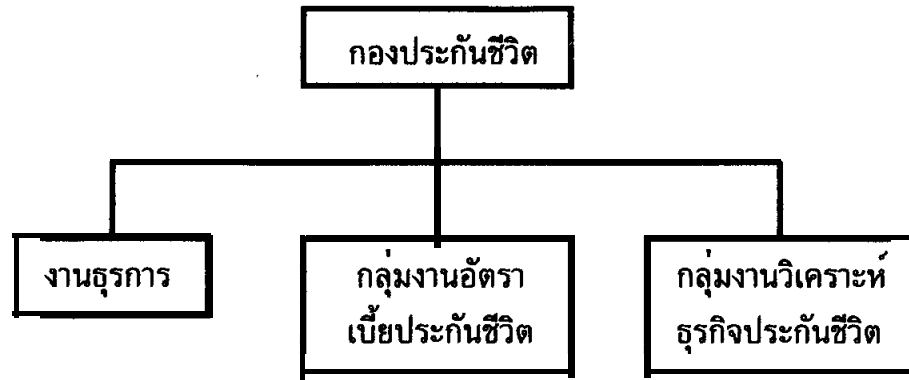
3.4) ฝ่ายสอบสวนคดี มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวนและดำเนินการเพื่อลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดกฎหมายทั้งที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติตาม พ.ร.บ.ประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 หรือ พ.ร.บ.ประกันชีวิต พ.ศ. 2535 หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

3.5) ฝ่ายสัญญาประกันภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาและค้นคว้าเพื่อกำหนด ปรับปรุง และแก้ไขแบบและข้อความรวมถึงเอกสารประกอบและเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของกรมธรรม์ประกันภัย เอกสารประกอบ และเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยก่อนที่จะได้นำเรียนนายทะเบียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ

4) กองประกันชีวิต

กองประกันชีวิตได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นสำคัญดังนี้

- 4.1) งานธุรการ
- 4.2) กลุ่มงานอัตราเบี้ยประกันชีวิต
- 4.3) กลุ่มงานวิเคราะห์ธุรกิจประกันชีวิต

4.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร
- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4.2) กลุ่มงานอัตราเบี้ยประกันชีวิต มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างหรือองค์ประกอบของอัตราเบี้ยประกันชีวิต เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บเบี้ยประกันชีวิต (อัตราเบี้ยประกันชีวิต อัตราส่วนลดและอัตรามูลค่ากรมธรรม์ประกันภัย)
- (2) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อให้ความเห็นชอบหรือปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้าง ค่าบำเหน็จสำหรับตัวแทนและนายหน้าประกันชีวิต การให้กู้ยืมเงินโดยมีกรมธรรม์ประกันภัยเป็นหลักประกัน การจ่ายเงินปันผลแก่ผู้เอาประกันภัย และการติดตามผู้เอาประกันภัยให้ได้รับเงินครบกำหนดตามกรมธรรม์ประกันภัย

(3) จัดทำตารางมรรณะและตารางอุบัติเหตุทุพพลภาพ วิเคราะห์ คำนวณทางด้านคณิตศาสตร์ประกันชีวิตต่าง ๆ รวมทั้งการใช้เทคนิคและวิธีการทางด้าน คณิตศาสตร์ประกันชีวิต

(4) วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารงานและอัตราการเจริญเติบโตของ บริษัทประกันชีวิต เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการควบคุมดูแล และส่งเสริมให้ธุรกิจประกันชีวิตพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

4.3) กลุ่มงานวิเคราะห์ธุรกิจประกันชีวิต มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุญาตหรืออนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน การลดทุนหรือเพิ่มทุน การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท การคำนวณ ผลกำไรหรือเพื่อจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น การเปลี่ยนแปลงทะเบียนบริษัท และการ บริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุญาตหรืออนุมัติเกี่ยวกับการ ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ การประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืม เงินของบริษัท การขยายระยะเวลาจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้ การ จัดตั้งบริษัทและสาขาของบริษัทประกันชีวิต การถือหุ้นของคนต่างด้าว การให้คนต่างด้าว เข้ามาเป็นบุคลากรประกันภัย

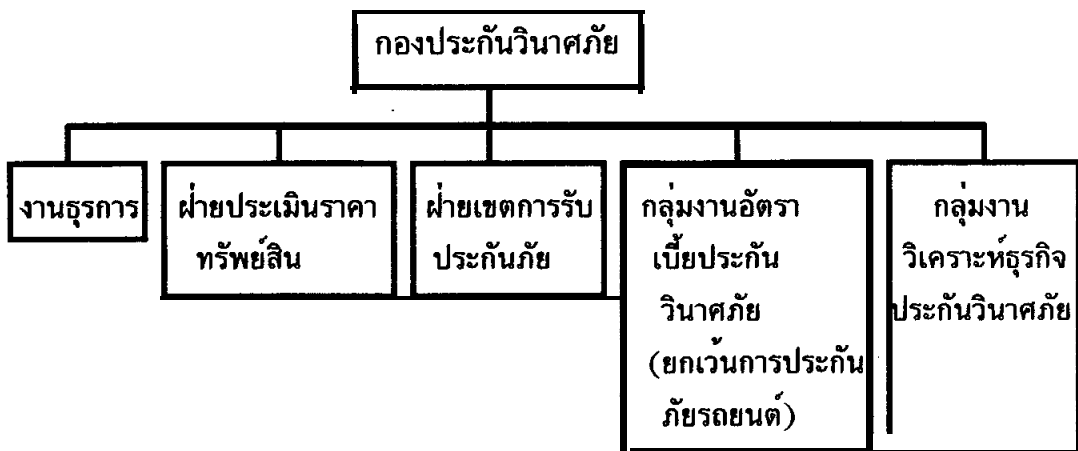
(3) ศึกษาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและตลาดเงินทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ เพื่อพิจารณากำหนดและปรับปรุงประเภท หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการ ลงทุน ดอกเบี้ยในการลงทุน การวางหลักทรัพย์ และวางเงินสำรองของบริษัทประกันชีวิต ตลอดจนการส่งเงินออกนอกราชอาณาจักร

(4) ศึกษาเพื่อพิจารณาควบคุมและติดตามเกี่ยวกับเรื่องการประกัน ภัยต่อของบริษัทประกันชีวิตและนายหน้าประกันภัยต่อทั้งที่เป็นนิติบุคคลและที่เป็นของ บริษัทประกันชีวิต

5) กองประกันวินาศภัย

กองประกันวินาศภัยได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้เป็นไปตามหลักการประกันภัย โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นสำคัญดังนี้

- 5.1) งานธุรการ
- 5.2) ฝ่ายประเมินราคาทรัพย์สิน
- 5.3) ฝ่ายเขตการรับประกันภัย
- 5.4) กลุ่มงานอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย (ยกเว้นการประกันภัยรถยนต์)
- 5.5) กลุ่มงานวิเคราะห์ธุรกิจประกันวินาศภัย

5.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร

- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

5.2) ฝ่ายประเมินราคาทรัพย์สิน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินราคาทรัพย์สินที่เอาประกันภัยทั้งก่อนรับประกันภัย และหลังการรับประกันภัยในกรณีที่ทรัพย์สินได้รับความเสียหายราคาอสังหาริมทรัพย์ของบริษัทประกันวินาศภัยและราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมจากบริษัทประกันวินาศภัย

(2) พิจารณาผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัยและผู้ประสบความเสียหาย

(3) จัดทำมาตรฐานราคากลางของสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้บริษัทประกันภัยใช้พิจารณาเพื่อการรับประกันภัยและจ่ายค่าสินไหมทดแทน

5.3) ฝ่ายเขตการรับประกันภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณากำหนด แก้อไขและปรับปรุงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานในการแบ่งเขตการรับประกันวินาศภัย

(2) พิจารณาจัดลำดับความเสี่ยงภัยของแต่ละเขตการรับประกันอัคคีภัยและมาตรฐานการป้องกันอัคคีภัยในทรัพย์สินที่เอาประกันภัย

5.4) กลุ่มงานอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย (ยกเว้นการประกันภัยรถยนต์) มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) ศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างหรือองค์ประกอบของเบี้ยประกันวินาศภัย เพื่อการกำหนดและแก้อไขปรับปรุงพิกัดอัตราเบี้ยประกันวินาศภัยและการวิเคราะห์ทางด้านคณิตศาสตร์ประกันวินาศภัย

(2) ศึกษา และวิเคราะห์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการตรวจสอบและควบคุมการจัดสรรเงินสำรองประกันวินาศภัย

(3) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณากำหนดและแก้ไข ปรับปรุงอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย ติดตามการใช้อัตราเบี้ยประกันวินาศภัยทุกประเภท รวมถึงให้ความเห็นในการกำหนดเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันวินาศภัย เอกสารประกอบ และเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์

5.5) **กลุ่มงานวิเคราะห์ธุรกิจประกันวินาศภัย** มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพิจารณากำหนดและควบคุม เกี่ยวกับการลงทุน การส่งเงินออกนอกราชอาณาจักร การประกันภัยต่อ และการรับเสี่ยง ภัยไว้เองของบริษัทประกันวินาศภัย

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรเงิน สำรองเพื่อการเสี่ยงภัยและเงินสำรองจากเบี้ยประกันภัยต่อต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด การ ลดจำนวนเงินเอาประกันภัย การจำแนกค่าใช้จ่าย การประเมินราคาทรัพย์สิน การวาง หลักทรัพย์ประกันกับนายทะเบียน และการขอวางถอนหรือเพิ่มเติมหลักทรัพย์ประกัน

(3) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งและ การขออนุญาตเปิดสาขาของบริษัทประกันวินาศภัย การเพิ่มประเภทการรับประกันภัย การประเมินทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท การเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน การถือหุ้นของ คนต่างด้าว การให้คนต่างด้าวเป็นบุคลากรประกันภัยและการบริหารกองทุนเพื่อการ พัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย

6) กองวิชาการและสถิติ

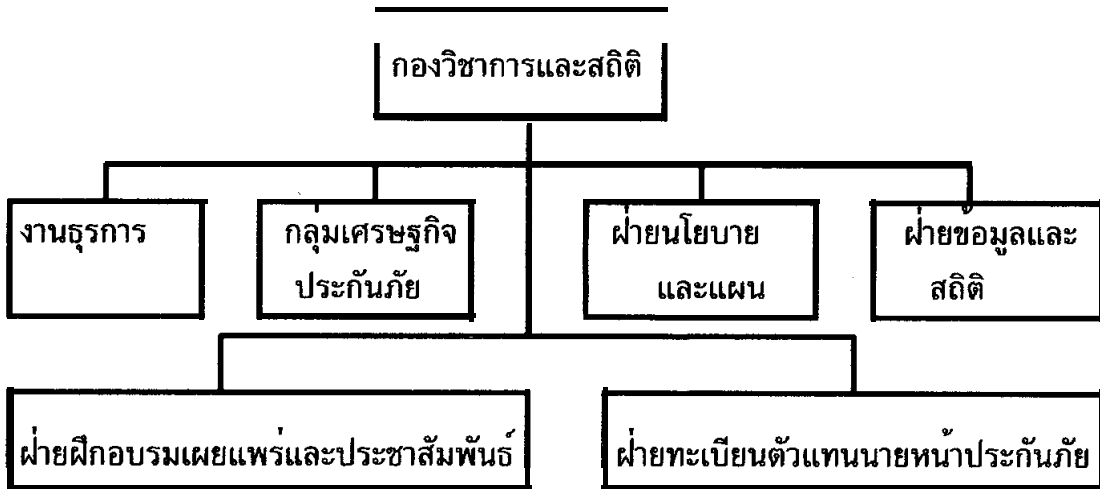
กองวิชาการและสถิติได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้อง กับหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นสำคัญ ดังนี้

6.1) งานธุรการ

6.2) กลุ่มเศรษฐกิจประกันภัย

6.3) ฝ่ายนโยบายและแผน

- 6.4) ฝ่ายข้อมูลและสถิติ
- 6.5) ฝ่ายฝึกอบรมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- 6.6) ฝ่ายทะเบียนตัวแทนนายหน้าประกันภัย

6.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร
- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

6.2) กลุ่มเศรษฐกิจประกันภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและการประกันภัย เพื่อเสนอแนะข้อมูลประกอบการจัดทำและปรับเปลี่ยนนโยบาย แผนงาน และโครงการของกรมฯ

6.3) ฝ่ายนโยบายและแผน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานของกรมฯ เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงแผนงานและโครงการของกองต่าง ๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะการณ์ที่เป็นจริง

(2) จัดทำประมาณการงบประมาณประจำปีตามแผน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน และจัดทำรายงานผลงาน

(3) ศึกษา วิเคราะห์ เสนอความคิดเห็น และประสานงานเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการประกันภัยระหว่างประเทศ รวมทั้งจัดทำโครงการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

6.4) ฝ่ายข้อมูลและสถิติ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) วิเคราะห์และประมวลผลสถิติธุรกิจประกันภัย รวมทั้งจัดทำหนังสือรายงานธุรกิจประกันภัยในประเทศไทย

(2) รับผิดชอบงานด้านการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ของกรมฯ

6.5) ฝ่ายฝึกอบรมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) จัดฝึกอบรม บรรยาย และสัมมนาทางวิชาการด้านการประกันภัยแก่บุคคลภายนอกและข้าราชการ

(2) พัฒนาระบบการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ด้านการประกันภัยแก่ประชาชน

(3) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการประกันภัยและจัดทำวารสารของกรมการประกันภัย

6.6) ฝ่ายทะเบียนตัวแทนนายหน้าประกันภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบ

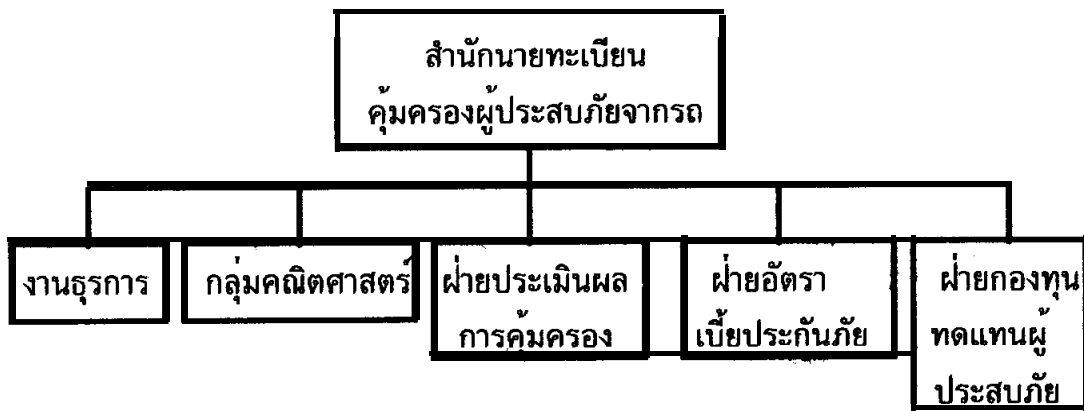
ดังนี้

- (1) ดำเนินการสอบความรู้ตัวแทนและนายหน้าประกันภัย
- (2) ดำเนินการออกและต่ออายุใบอนุญาตตัวแทนและนายหน้าประกันภัยทั้งประเภทบุคคลธรรมดาและประเภทนิติบุคคล
- (3) จัดทำทะเบียนตัวแทนและนายหน้าประกันภัย

7) สำนักนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

สำนักนายทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถได้กำหนดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงลักษณะและขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นสำคัญดังนี้

- 7.1) งานธุรการ
- 7.2) กลุ่มคณิตศาสตร์
- 7.3) ฝ่ายประเมินผลการคุ้มครอง
- 7.4) ฝ่ายอัตราเบี้ยประกันภัย
- 7.5) ฝ่ายกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

7.1) งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับส่งหนังสือหรือเอกสาร
- (2) เวียนหนังสือ
- (3) พิมพ์หนังสือ
- (4) จัดเก็บหนังสือหรือเอกสาร
- (5) ติดต่อประสานงานด้านธุรการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ
- (7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

7.2) กลุ่มคณิตศาสตร์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษา วิจัย และพิจารณาเพื่อกำหนดและแก้ไขปรับปรุงอัตรา เบี้ยประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถ และอัตราเบี้ยประกันภัยรถยนต์
- (2) พิจารณาหลักเกณฑ์การตรวจสอบและควบคุมการจัดสรรเงิน สำรองประกันภัยรถ
- (3) วิเคราะห์ทางด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยรถยนต์

7.3) ฝ่ายประเมินผลการคุ้มครอง มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับระบบหรือแนวทางด้านการจัดการ ค่าสินไหมทดแทน การสำรวจค่าเสียหาย และคำรักษาพยาบาล
- (2) ดำเนินการวางระบบและเสนอแนะเกี่ยวกับการยัด आयัด ทรัพย์สิน และการขายทอดตลาด
- (3) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในส่วนที่ เกี่ยวข้องให้แก่ผู้เอาประกันภัย ผู้ประสบภัย และบริษัทประกันภัย
- (4) เสนอแนะและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการลงโทษ ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง และร่วมแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(5) ติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถ และการประกันภัยรถยนต์ รวมทั้งรวบรวมปัญหาและข้อมูลทางด้านการคุ้มครองตลอดจน การปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.4) ฝ่ายอัตราเบี้ยประกันภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดและปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการใช้อัตราเบี้ยประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถและอัตราเบี้ยประกันภัยรถยนต์
- (2) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดและปรับปรุงแก้ไขแบบ กรมธรรม์ประกันภัย เอกสารประกอบ และเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถและกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์
- (3) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดและปรับปรุงแก้ไขแบบการ จัดพิมพ์การควบคุมการแจกจ่าย การเก็บรักษา การรับคืน การลอกเลียนแบบเครื่องหมายแสดงการมีหลักประกันความเสียหาย
- (4) จัดทำข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถและการประกันภัยรถยนต์ รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และเร่งรัดให้มีการจ่ายค่าเสียหายตามกฎหมาย
- (5) ให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลสถิติการประกันภัยผู้ประสบภัยจากรถและการประกันภัยรถยนต์
- (6) ตรวจสอบการใช้กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์และอัตราเบี้ยประกันภัยรถยนต์

7.5) ฝ่ายกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงอัตราส่วนเงินสมทบระบบ หรือการกำหนดรูปแบบของบัญชี การเรียกเก็บเงินสมทบ การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

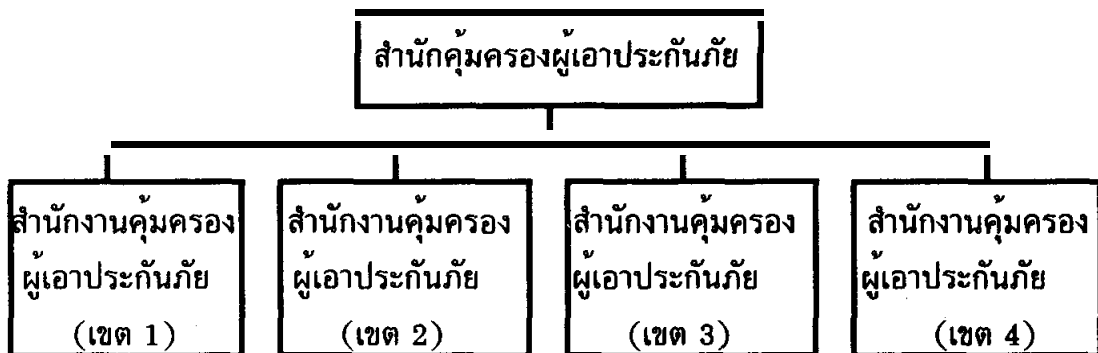
(2) จัดทำบัญชีเบิกจ่ายและเก็บรักษาเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย รวมทั้งจัดสรรเงินกองทุนสำรองไว้ที่สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยในกรุงเทพฯ และในฝ่ายกิจการประกันภัยจังหวัด

(3) ดำเนินการติดตามเงินอุดหนุนจากงบประมาณตามที่รัฐบาลจัดสรรให้และจากแหล่งอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งติดตามเรียกเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

(4) จัดเก็บข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยทั่วประเทศ

8. สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัย

สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัย เป็นหน่วยงานของกรมการประกันภัยที่กระจายอยู่ 4 มุมเมืองของกรุงเทพมหานครโดยแยกออกไปจากส่วนกลาง เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนในรอบนอกของกรุงเทพมหานคร โดยแยกเป็น 4 เขต

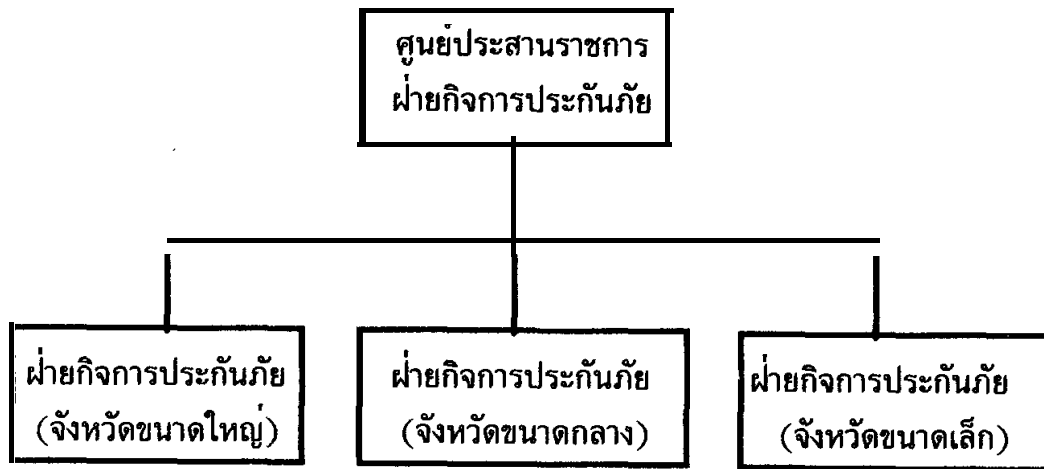

สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยแต่ละเขตมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยความคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ กฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- (1) ตรวจสอบสาขาบริษัทประกันภัย ตัวแทนและนายหน้าประกันภัย และการจ่ายเงินตามสัญญาประกันภัยให้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- (2) ดำเนินการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมของบริษัทประกันภัย
- (3) รายงานการเปลี่ยนแปลงชั้นของเมืองหรือเขตการรับประกันอัคคีภัย
- (4) พิจารณาใกล้เคียงประนีประนอมและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการประกันภัยซึ่งอยู่ในอำนาจการดำเนินการของสาขา
- (5) พิจารณาออกใบอนุญาตและต่ออายุใบอนุญาตการเป็นตัวแทนและนายหน้าประกันภัยทุกประเภท รวมทั้งประสานงานและร่วมดำเนินการในการจัดสอบความรู้ตัวแทนและนายหน้าประกันภัย
- (6) บริหารเงินกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบ รวมทั้งรวบรวมจัดเก็บข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากเงินกองทุนเพื่อจัดทำรายงานสรุป
- (7) ดำเนินการสอบสวน เสนอแนะ หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (8) ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เอาประกันภัย ผู้ประสบภัย และบริษัทประกันภัย
- (9) เผยแพร่ แนะนำ และชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยแก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประสานงานด้านการจัดฝึกอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการประกันภัย

9. ศูนย์ประสานราชการฝ่ายกิจการประกันภัย

ศูนย์ประสานราชการฝ่ายกิจการประกันภัย จะเป็นหน่วยงานผู้ประสานงานเกี่ยวกับฝ่ายกิจการประกันภัยที่ประจำอยู่จังหวัดต่าง ๆ ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดรวม 75 จังหวัด โดยแยกเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ จังหวัดขนาดกลาง และจังหวัดขนาดเล็ก ฝ่ายกิจการประกันภัยทั้ง 75 จังหวัด มีหน้าที่ความรับผิดชอบเช่นเดียวกับสำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยทั้ง 4 เขต

คำถามท้ายบท

1. จงอธิบายถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการประกันภัยมาพอสังเขป
2. ให้นักศึกษาเขียนโครงสร้างของกองประกันชีวิต กรมการประกันภัย พร้อมอธิบายถึงบทบาทของหน่วยงานดังกล่าวที่มีต่อธุรกิจประกันชีวิตตามลักษณะโครงสร้างของหน่วยงาน
3. ให้นักศึกษาเขียนโครงสร้างของกองประกันวินาศภัย กรมการประกันภัย พร้อมอธิบายถึงบทบาทของหน่วยงานดังกล่าวที่มีต่อธุรกิจประกันวินาศภัยตามลักษณะโครงสร้างของหน่วยงาน
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการที่กรมการประกันภัยได้กำหนดให้มีกองนิติการ และกองวิชาการและสถิติ เป็นหน่วยงานที่สำคัญในโครงสร้างองค์กรของกรมฯ ทั้งนี้เพราะอะไร อธิบาย
5. ในการดูแลธุรกิจประกันภัยในส่วนภูมิภาคให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคและประเทศโดยรวมนั้น กรมการประกันภัยได้มอบหมายให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบและมีขอบข่ายงานที่จะต้องปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง อธิบาย

เชิงอรรถ

¹ กรมการประกันภัย กองวิชาการและสถิติ ฝ่ายนโยบายและแผน ,
“เรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ การดำเนินงานของกรมการประกันภัย และสถิติธุรกิจ
ประกันภัย”, หน้า 5.